

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 27.06.2016 г.
		Страница 1 от 5

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „ФАРМАЦИЯ“

ОДОБРЯВАМ:
Декан на ФФ:
(проф. Т. Веков, д.м.н.)

ВЛИЗА В СИЛА
ОТ УЧЕБНАТА 2021/2022 Г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО

УЧЕБНА ПРАКТИКА

ПО

ФАРМАЦЕВТИЧНА БОТАНИКА

ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН

”МАГИСТЪР”

В СПЕЦИАЛНОСТ “ФАРМАЦИЯ”

РЕДОВНО ОБУЧЕНИЕ

(Програмата е разработена в съответствие с процедура на СОПКО PR 03.08.00-в.01/06)

ПЛЕВЕН

2021

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 27.06.2016 г.
		Страница 2 от 5

По единни държавни изисквания - задължителна с минимален хорариум 48 ч.

По учебен план на МУ - Плевен - задължителна

Учебен семестър: IV семестър

Хорариум: 48 часа: 6 дни по 8 часа

Брой кредити: 3

Преподаватели:

1. Доц. Росен Тодоров Цонев, дб, СУ „Св. Кл. Охридски“, Биологически факултет, Катедра „Екология и опазване на околната среда“, бул. „Драган Цанков“ 8, 1164 София.
2. Гл. ас. Анна Богомилова Гаврилова, дб, МУ-Плевен, Фармацевтичен факултет, Катедра „Фармацевтични науки и социална фармация“, ул. „Климент Охридски“ 1, 5800 Плевен
3. Ас. Генади Василев Гаврилов, МУ-Плевен, Фармацевтичен факултет, Катедра „Фармацевтични науки и социална фармация“, ул. „Климент Охридски“ 1, 5800 Плевен

ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Дисциплината е практическа, в която се предвижда запознаване на студентите с основни групи растения използвани във фармацията. По време на практиката се провеждат теренни упражнения, които се редуват с камерална обработка в лабораторни условия. Студентите определят систематичната принадлежност на събраните растителни материали (до ниво вид) и оформят самостоятелните си колекции и протоколи с описание на събраните материали, хорологична информация и екологичната характеристика на съответните местообитания. По време на практиката студентите получават познания за: алгоритъма при детерминиране на растенията с помощта на специализирана научна литература (различни флори и определители); работа с различни определителни таблици; начини за представяне на таксономичната и хорологична информация (типове записи, използвани съкращения, и т. н.). Студентите се запознават с методите за събиране, изсушаване, изготвяне на морфологичен и систематичен хербарии, както и начините за съхранение на растителните материали в специализирани колекции. Получават се познания за растенията включени в Закона за лечебните растения в България - хорология, мерки за опазване и устойчиво ползване, събиране и изкупуване на получаващите от тях растителни субстанции. Присъствието на лабораторните и теренни упражнения е задължително.

ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Теренна учебна практика
- Самоподготовка, морфологичен и систематичен хербарий

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 27.06.2016 г.
		Страница 3 от 5

МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- практически задачи и теренни наблюдения

Разпределение на учебните занятия

I. Ботаническа екскурзия с цел събиране на пролетни лечебни растения. – 16 часа

1. Теренна работа - методи за събиране на растителните образци
2. Лабораторна работа - детерминиране на събраните материали и особености при работата с определителните таблици; начини на хербаризиране и консервиране на растителните обекти.
3. Изготвяне на протоколи, хорологична справка и самостоятелен хербарий.

II. Ботаническа екскурзия с цел събиране на лечебни растения през лятото. – 32 часа

Тема: Спорови растения - Отдел *Bryophyta*; Отдел *Lycopodiophyta*; Отдел *Equisetophyta*; Отдел *Polypodiophyta*

1. Теренна работа - методи за събиране на растителните образци
2. Лабораторна работа - детерминиране на събраните материали и особености при работата с определителните таблици; начини на хербаризиране и консервиране на растителните обекти; временни етикети - видови наименования, авторови имена, синонимика, находища - екологични особености и надморска височина

Тема: Семенни растения - Подотдел *Pinophytina* - Сем. *Pinaceae*; Сем. *Cupressaceae*

1. Теренна работа - методи за събиране на растителните образци
2. Лабораторна работа - детерминиране на събраните материали и особености при работата с определителните таблици; начини на хербаризиране и консервиране на растителните обекти; временни етикети - видови наименования, авторови имена, синонимика, находища - екологични особености и надморска височина

Тема: Семенни растения - Подотдел *Magnoliophytina*; Клас *Magnoliopsida* - Сем. *Ranunculaceae*; *Fagaceae*; *Betulaceae*; *Caryophyllaceae*; *Chenopodiaceae*; *Polygonaceae*; *Brassicaceae*; *Ericaceae*; *Rosaceae*; *Geraniaceae*; *Fabaceae*; *Sapindaceae*; *Apiaceae*; *Oleaceae*; *Boraginaceae*; *Lamiaceae*; *Solanaceae*; *Scrophulariaceae*; *Asteraceae* и други изучавани семейства; Клас *Liliopsida* - Сем. *Poaceae*; *Liliaceae*; *Asparagaceae*; *Iridaceae*; *Amaryllidaceae*; *Orchidaceae* и др.

1. Теренна работа - методи за събиране на растителните образци
2. Лабораторна работа - детерминиране на събраните материали и особености при работата с определителните таблици; начини на хербаризиране и консервиране на растителните обекти; временни етикети - видови наименования, авторови имена, синонимика, находища - екологични особености и надморска височина

Тема: Организиране на колекцията от събрани растения - описание и подреждане. Провеждане на изпит

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 27.06.2016 г.
		Страница 4 от 5

МЕТОДИ ЗА КОНТРОЛ:

Учебната практика завършва с оценка на знанията на студентите за самостоятелно детерминиране на растения и представяне на морфологична характеристика.

Оценката от придобитите знания по време на учебната практика се вписва в учебната документация лично от преподавателя провел изпита.

СИСТЕМА ЗА НАБИРАНЕ НА КРЕДИТИ

Общ брой кредити: 2

Сумарната кредитна оценка се формира от:

1. Кредити от присъствие и участие в теренните занятия
2. Кредити от самостоятелно изготвяне на личен хербарий
3. Кредити от самостоятелно подготвяне и изпълнение на индивидуални задачи
4. Кредити за самостоятелно детерминиране на растения

МЯСТО НА ДИСЦИПЛИНАТА В ЦЯЛОСТНОТО ОБУЧЕНИЕ ПО СПЕЦИАЛНОСТТА

Учебната практика създава практически умения за разпознаване на медицинските растения и възможност за самостоятелно детерминиране и характеризиране на морфологичните им особености. Тези знания са необходима база за подготовката на студентите в курса по фармакогнозия, както и в бъдещата им практика като фармацевти.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Очаква се студентите да усвоят умения за: разпознаване на лечебните растения в природата; детерминиране на растения с помощта на подходяща научна литература; назоваване на растенията на латински и български език; характеризиране на морфологичните особености на събраните растения и използваните за нуждите на фармацията растителни части.

ПРЕПОРЪЧВАНА ЛИТЕРАТУРА:

Асенов, И., Гусев, Ч., Китанов, Г., Николов, Ст., Петков, Т. 1998. Билкосъбиране.

Ръководство за бране и първична преработка на лечебни растения. Билер, София.

Асенов, Ив., С. Димитрова, Г. Ганчев, Б. Стефанова, 1990. Ръководство за упражнения по Фармацевтична ботаника, С., 234.

Асьов, Б., Петрова, А., Димитров, Д. & Василев, В. 2012. Конспект на Висшата флора на България. Хорология и флорни елементи. Българска Фондация Биоразнообразие, София. <https://www.scribd.com/document/113675285/Conspectus-of-the-Bulgarian-vascular-flora-Fourth-edition>

Божилова, Е., Коева, Й., Павлова, Д., Атанасова, Ю., Тонков, С., Кожухарова, Е., Неделчева, А. 2003. Ръководство по систематика на висшите растения, Pensoft, София-Москва.

Бондев, И. 1995. Хорологичен атлас на лечебни растения в България, Изд. М. Дринов, София.

Воденичаров, Д., Драганов, Ст., Темнискова, Д. 1971. Флора на България – Водорасли, “Народна просвета”, София.

Гатева-Стефанова, Б., Асенов, И., Бенбасат, Й. 2006. Фармацевтична ботаника, учебник за студенти по фармация от медицинските колежи, София.

	ФОРМУЛЯР		Индекс: Фо 04.01.01-02
			Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА		Дата: 27.06.2016 г.
			Страница 5 от 5

Делипавлов, Д. ред., 2003. Определител на Растенията в България, Аграрен Университет, П., 590 с.

Йорданов, Д. (ред.). (1963-2012). Флора на България. Т. I - XI. София.

Кожухаров, Ст. ред. 1992. Определител на висшите растения в България. Наука и изкуство, С., 787 с.

Кожухаров, Ст., Д. Пеев, Н. Андреев, М. Анчев, А. Петрова. 1983. Съхранение, представяне и ползване на текущата хорологична информация. — Фитология, **22**, 61-81.

Кожухарова, Е., Николов, С. 2012. Фармацевтична ботаника. Изд. Фют, София.

Митрев, А., Попова, С. 1982. Атлас на лечебните растения в България, БАН, София.

МОСВ. 2002. Закон за биологичното разнообразие Обн., ДВ, бр. 77 от 9.08.2002 г.

Николов, Ст. (ред.) 2006. Специализирана енциклопедия на лечебните растения, Книгоиздателска къща Труд, София.

Пеев, Д. (ред.). 2015. Червена книга на република България. Том 1. Растения и Гъби, Изд. БАН и МОСВ, София.

Темнискова, Д., Воденичаров, Д., Киряков, И., Стойнева, М., Младенов, Р. 1999. Ръководство по Систематика на водорасли и гъби, Pensoft, София.

Тонков, С., Божилова, Е., Коева, Й., Павлова, Д. 2005. Систематика на висшите растения, Pensoft, София.

Petrova, A. 2006. Atlas of Bulgarian Endemic Plants, Gea Libris, S. 400p.

АВТОРИ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

Доц. Росен Цонев, дб

Гл. Ас. Анна Гаврилова, дб

Учебната програмата е разгледана на катедрен съвет на катедра „Фармацевтични науки и социална фармация“ и е утвърдена от Факултетен съвет на факултет „Фармация“ с Протокол № 1 от 07.07.2021 г.